

Risicobeheersing

PREVENTIE & BESCHERMING

Inhoud

00	Voorkomen is beter dan genezen	02
01	Arbeidsveiligheid	04
02	Ergonomie	08
03	Industriële hygiëne en toxicologie	12
04	Psychosociale aspecten	18
05	Externe opleidingen	26
06	Milieu	30
07	Wat als het toch misgaat?	34
08	Opgetekend	36
09	Productmatrix	37

00

Voorkomen is beter dan genezen

Als werkgever weet u dat uw werknemers uw duurste en steeds vaker ook uw schaarste goed zijn. Het is dus kwestie van ze, net als uw machines of bureaumateriaal, te koesteren en ‘schadevrij’ te houden.

Samen werken aan gezonder werken

Hebt u ooit al eens gekeken naar de invloeden waaraan uw werknemers dagelijks blootgesteld staan? Of wat hen schade kan berokkenen waardoor zij minder efficiënt, ziek of het slachtoffer van een arbeidsongeval worden? Mensura geeft advies over preventieve ingrepen die u helpen om verlies te vermijden.

Veilig én voordelig vooruit met Mensura

Het verbeteren van de werkomstandigheden (en bijgevolg de prestaties) binnen bedrijven, dat is waar Mensura Preventie en Bescherming zich al jaren in specialiseert. Het inventariseren van de gevaren en invloeden waar uw medewerkers aan blootstaan. Analyses opmaken van de mogelijke gevolgen. En samen met u oplossingen zoeken en die in maatregelen gieten die werkbaar en economisch haalbaar zijn.

Ook hier geldt: **voorkomen is beter, efficiënter en op lange termijn goedkoper dan genezen.**

Arbeidsveiligheid

De verbetering van de arbeidsveiligheid is de eerste stap in ieder risicobeheerplan. Vaak zijn kleine aanpassingen al genoeg om het aantal arbeidsongevallen binnen uw bedrijf gevoelig te verlagen. Zo houdt u niet alleen uw werkkrachten gezond, u vermijdt ook economische verliezen.

Arbeidsongevallen zijn –jammer genoeg– ook in België dagelijkse kost. Jaarlijks worden er zelfs enkele sterfgevallen genoteerd, naast honderden arbeidsongevallen met minder ernstige gevolgen. Gebroken enkels bij het struikelen over rommel, verlies van het zicht door een bijtend product, verlies van vingers door een slecht afgestelde machine,... zijn ongelukken die u met een doordacht risicobeheerplan makkelijk kan voorkomen.

OPLOSSING

Sterk werk, zonder ongevallen. Met de hulp van Mensura.

> De risico's opsporen

Onze veiligheidsexperts zijn van alle markten thuis. Ze onderzoeken niet enkel het werk aan machines, ze brengen ook de potentiële gevaren in kaart en identificeren de zones waar iets kan ontploffen of ontvlammen. Verder bekijken ze de orde en netheid, speuren de plekken op waar iemand kan vallen en analyseren het interne transport en de trajecten van heftrucks in ruimtes waar medewerkers te voet gaan.

> Maatregelen voorstellen

Het afschermen van gevaarlijke delen van machines, specifieke eisen voor elektrisch materieel in explosiegevoelige zones, hulpmiddelen om orde en

netheid makkelijker te bewaren, valbeveiligingen introduceren, een intern verkeersplan opmaken, branddetectie- en bestrijding voorzien... Wat werkt voor uw bedrijf is niet noodzakelijk optimaal voor een buurbedrijf. Overleg met uw medewerkers is van essentieel belang om maatregelen te vinden die werken.

> Informeren en opleiden

De introductie van maatregelen gaat vaak gepaard met verlies van comfort voor de werknemer. Afschermingen maken dat er trager gewerkt kan worden, valbeveiliging aantrekken kost extra tijd, verkeersregels respecteren vraagt discipline. Mensen informeren over de risico's die ze lopen om ze te overtuigen om de maatregelen te respecteren, is een eerste, onmisbare stap in het aanvaardingsproces.

Een breed gamma van oplossingen om de arbeidsveiligheid in uw bedrijf te verhogen.

1 ARBEIDSONGEVAL

1.1 Onderzoek Arbeidsongeval

Na een grondig en methodisch onderzoek naar de omstandigheden van een arbeidsongeval, stelt Mensura u efficiënte preventiemaatregelen voor. Op die manier voorkomt u dat een arbeidsongeval zich herhaalt en krijgt u inzichten met betrekking tot oorzaak en gevolg. Ook de samenwerking onder collega's wordt zo bevorderd.

2 RISICOANALYSES

2.1 Brandpreventie (light/medium/full)

Onze preventieadviseurs gespecialiseerd in brandpreventie en -bestrijding geven professioneel advies en ondersteuning aan uw preventiedienst. Er zijn drie verschillende pakketten, gaande van een audit met adviesverslag, over het samenstellen van interventieplannen tot evacuatietechnieken.

2.2 Explosieve atmosferen

Om het explosierisico in uw bedrijf optimaal te beheersen stelt Mensura, na een grondige risicoanalyse, een explosieveiligheidsdocument op met een actieplan van preventieve en corrigerende maatregelen.

2.3 Indienststelling arbeidsmiddelen

Om de risico's voor uw werknemers in te perken, stellen we samen een projectplan op. Onze preventieadviseurs veiligheid staan in voor een analyse van de bestaande risico's, de beveiligingen, de bedienings-

en onderhoudsvorschriften alsook de omgeving waarin de machine of installatie is geplaatst.

2.4 Risicoanalyse veiligheid (arbeidsmiddelen, taakanalyse, werkplaatsen, ...)

Om te voldoen aan de wettelijke vereisten kunt u de experts van Mensura inschakelen. Na een grondige risicoanalyse ontvangt u een overzichtelijk document waarin alle knelpunten beschreven staan, met aanduiding van prioriteit en voorstellen tot oplossing. De resultaten van de risicoanalyse kunnen gemakkelijk geïntegreerd worden in uw globaal preventieplan.

2.5 Ondersteuning machineontwerp

Onze preventieadviseurs veiligheid zorgen voor een grondige analyse van de risico's en formuleren aanbevelingen bij het op de markt brengen of in gebruik nemen van nieuwe of fundamenteel gewijzigde machines en installaties.

3 ONDERSTEUNING PREVENTIEBELEID

3.1 Opstellen Globaal Plan - Jaaractieplan

Mensura voert voor uw bedrijf de nodige risicoanalyses uit. Op basis hiervan zien onze arbeidsgeneesheren toe op de gezondheid van uw medewerkers. Dit alles in een gefaseerde aanpak: u ontvangt van ons een Globaal Preventieplan en de nodige Jaaractieplannen. Op die manier beantwoordt uw bedrijf onmiddellijk aan de wettelijke vereisten inzake veiligheid en gezondheid en krijgen uw werknemers de gepaste bescherming.

3.2 VCA

Mensura helpt u bij het verkrijgen of behouden van het VCA-certificaat dat vereist is voor werkzaamheden met een verhoogd risico bij een opdrachtgever.

3.3 Vervanging en assistentie Interne Preventieadviseur

Mensura voorziet bijstand, professionele begeleiding en opleiding voor uw Interne Preventieadviseur. Verder verzekeren wij de continuïteit van uw preventiebeleid bij afwezigheden of vacatures.

4 OPLEIDING

4.1 Opleiding: machineveiligheid (nieuwe richtlijn)

De wetgeving inzake machineveiligheid is onlangs gewijzigd. Tijd dus voor een update van de kennis van uw preventieadviseur of aankoper.

5 MAAR OOK...

5.1 Legionella

Om uw werknemers en bezoekers te beschermen tegen de risico's van de legionellabacterie wordt eerst een risicoanalyse gemaakt. Daarna volgt een beheersplan en een reeks van praktische en haalbare maatregelen.

Ergonomie

Ergonomie is een aspect dat vaak over het hoofd gezien wordt binnen het risicobeleid van een bedrijf. Volledig ten onrechte: op lange termijn hebben slechte werkomstandigheden in kantoor situaties of slecht ontworpen machines een grote impact op de fysieke gezondheid van uw werknemers. Cijfers uit een Belgische studie tonen aan dat 34 % van de werknemers die meer dan 1 maand arbeidsongeschikt zijn, aangeeft dat hun arbeidsongeschiktheid volledig of grotendeels aan de werkomstandigheden te wijten is.

Of uw werknemers nu fysiek zware arbeid moeten doen, constant aan een beeldscherm werken of steeds opnieuw dezelfde handelingen moeten uitvoeren, de risico's en de kansen om werkgebonden problemen te ontwikkelen, zijn vergelijkbaar. Hun lichaam kan vroeg of laat protesteren. Dit uit zich in rug- en nekklachten, golf- of tennisellebogen en andere ontstekingen. Daarnaast zorgt slecht werkende software, waarbij men lang moet zoeken of wachten of nog overdreven veel moet klikken, voor irritatie en stressklachten. Net als een hijskraan heeft een menselijk lichaam een bepaalde draagkracht. Wordt deze overschreden dan gaat het fout!

OPLOSSING

Verbeterde ergonomie, verhoogde efficiëntie

> De risico's opsporen

Onze ergonomen kunnen samen met medewerkers van het bedrijf de werkposten bekijken en de oorzaken die aanleiding geven tot de overbelastingen opsporen. De risico's kennen is een eerste stap. Ze uitschakelen of onder controle houden door de juiste maatregelen voor te stellen, is het logische vervolg.

> Maatregelen voorstellen

Voor veel voorkomende problemen kunnen onze ergonomen u vrij snel een pasklare maatregel voorstellen. Dit geldt vooral in de dienstensector. Andere knelpunten, zeker in een industriële omgeving, vragen overleg en onderzoek en worden het best opgelost door gestructureerd te werken en een team van mensen in het project te betrekken. De ervaring en input van iedereen (operatoren, productie, onderhoud,

machineontwerpers) is de garantie dat de maatregelen die finaal gekozen worden de juiste zijn voor iedereen.

> Informeren en opleiden

Maatregelen kunnen maar maximaal renderen als iedereen ze kent, begrijpt en correct kan toepassen. De aanschaf van de beste en duurste bureaustoel of tilhulpmiddelen heeft geen enkele zin als niemand uw medewerker uitlegt waarvoor alle hendels dienen. Zelfs na optimalisatie van de werkomstandigheden zullen er in productiemiddelen restricties blijven. Deze kunnen worden opgevangen met praktijkgerichte trainingen van de operatoren.

> Denk toekomstgericht

U investeert in een nieuwe werkomgeving? Dan is dit het uitgelezen moment om onze ergonomen in te schakelen. Vanaf het ogenblik dat uw plannen in een eerste versie klaar zijn kunnen zij u met raad en daad bijstaan. Een lijn op papier veranderen kost een fractie van wat dezelfde wijziging kost eenmaal alles gerealiseerd is.

Met oplossingen op maat van uw bedrijf werken we samen naar een optimale ergonomie.

1 ERGONOMISCH ADVIES

1.1 Oplossingsgericht advies

Wij bieden u oplossingen voor ergonomische problemen. Dit kan via een 'quick respons' interventie voor kleine of acute problemen, of met een 'projectmatige aanpak' voor belangrijke problemen.

1.2 Advies inrichting kantoren

Bij het verbouwen of inrichten van kantoren, kunt u advies inwinnen bij Mensura. Door in de conceptfase rekening te houden met enkele ergonomische criteria, blijven uw werknemers achteraf gespaard van fysieke klachten en halen ze een groter rendement.

1.3 Advies software ergonomie (usability testing)

Mensura adviseert u ook in software-ergonomie. Bedoeling is om software gemakkelijker, logischer en efficiënter te maken met als gevolg een lagere fysieke en mentale belasting bij de gebruikers.

1.4 Individueel advies beeldschermwerk

Mensura geeft individueel advies aan beeldschermwerkers om hun werkpost aan te passen en zo de belasting te beperken. Gevolg: minder klachten en minder ziekteverlof.

2 ERGONOMISCHE RISICOANALYSE

2.1 Door werkposten te onderzoeken, worden ergonomische knelpunten geobjectiveerd en in kaart gebracht. Mensura formuleert bovendien richtinggevende preventiemaatregelen om de werksituatie te optimaliseren.

3 OPLEIDINGEN

3.1 Opleiding: beeldschermwerk

Tijdens deze interactieve opleidingsessie krijgen beeldschermwerkers tips en advies om risico's op hun werkpost te herkennen, beperken en te vermijden. De werknemer kan dit meteen in zijn eigen werksituatie toepassen. Hij wordt hierbij op de werkpost zelf gecoached om het aangeleerde in de praktijk toe te passen.

3.2 Opleiding: beeldschermwerk met advies

Een interactieve opleiding met tips en advies voor beeldschermwerkers. De deelnemers krijgen ook na de training individueel advies op hun werkpost en leren de minst belastende werkmethodes aan, met op termijn minder klachten als gevolg.

3.3 Opleiding: tillen van lasten en houdingsbelasting

Tijdens deze opleiding komen verschillende tiltechnieken aan bod. Bovendien wordt het belang van houdingsbelasting aangetoond. Bedoeling is dat werknemers risico's leren herkennen, beperken en vermijden waardoor het aantal werkgebonden (rug) klachten op termijn zal verminderen. Een belangrijk deel van deze oplossingen is praktijkgericht en gebeurt op de werkvloer.

3.4 Opleiding: verplaatsingstechnieken basis (verzorgingssector)

Tijdens deze basisopleiding leren verpleegkundigen en verzorgend personeel de minst belastende verplaatsingstechnieken aan om rug-, nek-, schouder- en polsklachten te voorkomen.

3.5 Opleiding: verplaatsingstechnieken voor 'Train the trainer' (verzorgingssector)

We leiden medewerkers op tot interne trainers. Na deze opleiding kunnen zij een actief preventiebeleid opstarten en zelf medewerkers vormen op vlak van verplaatsingstechnieken.

Industriële hygiëne en toxicologie

Een beleid op vlak van hygiëne gaat verder dan een doorgedreven opleiding voor uw onderhoudspersoneel. De fysieke paraatheid van uw werknemers wordt bepaald door heel veel andere factoren: de juiste belichting, een goede bescherming tegen schadelijke stoffen, geluidsoverlast, asbest of elektromagnetische stralingen... Mensura staat u graag bij om alle aspecten van de industriële hygiëne en toxicologie binnen uw bedrijf te verbeteren.

In elke werkomgeving worden werknemers blootgesteld aan schadelijke en hinderlijke omgevingsfactoren. Iedereen kent de gevaren van blootstelling aan lasrook bij lassers, van blootstelling aan hand-arm trillingen bij wegenwerkers of van de blootstelling aan warmte bij hoogovenarbeiders. Maar hebt u al eens stilgestaan bij de klimatologische omstandigheden voor medewerkers van een callcenter of de chemische poetsmiddelen waar uw poetsvrouw dag in dag uit mee werkt?

Al deze voorbeelden tonen aan dat een schadelijke invloed op het menselijk lichaam kan leiden tot gezondheidsklachten, beroepsziekten en in het ergste geval overlijden. Hinderlijke effecten uiten zich bovendien in verlies van efficiëntie.

OPLOSSING

Optimaal beschermd naar gezonde cijfers

gekozen worden de juiste zijn voor iedereen. Afhankelijk van de werkomstandigheden zullen deze oplossingen verschillen. Zo kan men adviseren om producten te vervangen door minder schadelijke producten.

> De risico's opsporen

Afhankelijk van het probleem zal eerst een analyse gebeuren op basis van gegevens die ter beschikking zijn. Zo bestuderen we bij chemische producten eerst de beschikbare veiligheidsinformatiebladen en vervolgens de werkpost. In andere gevallen, bijvoorbeeld om de blootstelling aan geluid in kaart te brengen, zal onmiddellijk een meting uitgevoerd worden. Ook een asbestinventaris wordt ter plekke opgemaakt.

> Maatregelen voorstellen

Onze experts stellen in samenspraak met het bedrijf, haalbare maatregelen voor om de productieomstandigheden te optimaliseren. De ervaring en input van iedereen (operatoren, productie, onderhoud, machine-ontwerpers) is de garantie dat de maatregelen die finaal

> Informeren en opleiden

Informeren en opleiden is meer dan een wettelijke verplichting. Nadat er een risicoanalyse is uitgevoerd dienen de werknemers op de hoogte gebracht te worden van de resultaten en dienen ze toelichting te krijgen over de genomen maatregelen. Weten en begrijpen, waarom deze maatregelen genomen werden, is de eerste stap naar een automatische reflex om de beheersmaatregel toe te passen.

> Denk toekomstgericht

U investeert in een nieuwe werkomgeving? Schakel dan zeker onze hygiënisten in! De klimaatomstandigheden in een nieuw kantoorgebouw of de afzuiging in een nieuw lasrookatelier zijn op papier vrij eenvoudig bij te sturen. Eenmaal de investering afgerond is, zal dit veel moeilijker en vooral veel duurder zijn.

Asbest, geluidsoverlast, chemische risico's... Voor elk risico hebben we een passend antwoord.

1 RISICOANALYSES

1.1 Risicoanalyse chemische agentia

De toxicologen van Mensura stellen voor u een risicoanalyse op waarbij eerst een evaluatie gemaakt wordt van de verschillende gevaarlijke producten om nadien te onderzoeken hoe de werknemers deze producten gebruiken. Onze aanbevelingen worden in een gedetailleerd rapport gegoten.

1.2 Risicoanalyse elektromagnetische straling

Een objectieve evaluatie van het risico op elektromagnetische straling binnen uw bedrijf wordt opgesteld. Op basis hiervan worden preventiemaatregelen voorgesteld om risico's onder controle te krijgen.

1.3 Risicoanalyse kunstmatige optische straling

Mensura helpt u bij een objectieve evaluatie van het risico verbonden aan kunstmatige optische straling. Op basis hiervan maken wij een beheersplan waarin duidelijk omschreven wordt welke maatregelen u dient te nemen om eventuele risico's onder controle te krijgen.

2 METINGEN

2.1 Geluidsmetingen

Afhankelijk van de vraag kan de expert van Mensura een geluidskaart opstellen, persoonlijke geluidsdosissen van uw werknemers meten of de geluidsemisatie van de verschillende bronnen geven. Op basis van een frequentie analyse kan advies gegeven worden welke gehoorbescherming gedragen dient te worden.

2.2 Lichtmetingen

Een goed ontworpen verlichting verbetert het visuele comfort van uw werknemers. De experts van Mensura analyseren de verlichting in uw bedrijf en gaan op zoek naar gepaste oplossingen om de verlichting te optimaliseren.

2.3 Trillingsmetingen

Mensura stelt op basis van een werkplaatsbezoek en aan de hand van trillingsmetingen een gedetailleerd expertiserapport op over de mate van blootstelling aan mechanische trillingen in uw bedrijf. Aan de hand van deze evaluatie worden preventiemaatregelen voorgesteld.

2.4 Microbiologische metingen

Mensura voert een objectieve evaluatie uit van het microbiologische risico in de gebouwen en helpt bij het beheer van dit risico en het Sick Building Syndroom.

2.5 Meting van chemische agentia

Mensura biedt hulp bij een objectieve evaluatie van het chemisch risico in uw bedrijf aan de hand van professionele metingen van de lucht en bij het beheer van het chemisch risico. Indien nodig stellen wij preventiemaatregelen voor.

2.6 Klimaatstudie

Een checklist voor uw werknemers helpt ons om de knelpunten van het binnenklimaat op uw werkplek bloot te leggen. Dankzij gerichte metingen en een analyse van het klimaatsysteem kunnen we deze knelpunten vervolgens objectiveren. Op basis hiervan worden ten slotte preventiemaatregelen voorgesteld.

2.7 Asbestinventarisatie

Mensura kan u helpen om een asbestinventaris op te maken die voldoet aan de huidige wetgeving. Bij aanwezigheid van asbest krijgt u een beschrijving van de toestand, net als een plan met de nodige beheersmaatregelen om de gezondheid van uw personeel te garanderen.

3 ADVIESVERLENING

3.1 Advies

Heeft uw onderneming een concrete vraag op vlak van chemisch risico, microbiologie, klimaat, geluid, trillingen, licht...? Dan kunt u bij Mensura terecht voor deskundig advies, op maat van uw bedrijf.

3.2 HACCP verbouwadvies

Wanneer u uw keuken wenst te verbouwen en u wenst ze conform de regels van HACCP in te richten, kan Mensura u bijstaan en u praktisch advies geven om uw doel te bereiken. Het is belangrijk om de te nemen maatregelen in de ontwerpfase van de nieuwe keuken te implementeren. De verbouwingswerken kunnen met kennis van zaken uitgevoerd worden waardoor uw keuken zal voldoen aan alle voorschriften inzake voedingsmiddelenhygiëne.

3.3 Opstellen veiligheidsinstructiekaart

Mensura heeft zich bekwaamd in het opstellen van een overzichtelijk document dat uw werknemers alle nodige info geeft om veilig om te gaan met de chemische stoffen in uw bedrijf.

4 OPLEIDINGEN

4.1 Opleiding: geluid

Tijdens deze opleiding bespreken we de gevaren van blootstelling aan lawaai. We informeren over de correcte beschermingsmaatregelen en het juiste gebruik hiervan.

4.2 Opleiding: chemisch risico

Onze gespecialiseerde preventieadviseurs geven een opleiding over chemische risico's en hoe ziektes en aandoeningen bij werknemers te voorkomen. U hebt de keuze uit een standaardopleiding of een opleiding waarbij de specifieke chemische risico's van uw onderneming aan bod komen.

4.3 Opleiding: arbeidshygiëne voor poetspersoneel

Tijdens deze opleiding bespreken we de risico's van poetsen en wordt de kennis over de gebruikte chemische producten opgefrist.

4.4 Opleiding: omgaan met asbesthoudende materialen

Deze opleiding volgt na een asbestinventaris en informeert de werknemers waar de asbesthoudende materialen zich bevinden en hoe ze hiermee moeten omgaan.

4.5 Opleiding: HACCP voedselveiligheid & hygiëne in de keuken

Deze opleiding maakt de werknemers van de keuken bewust van de noodzaak om hygiënisch te werken. Bovendien worden ze op de hoogte gebracht van de wetgeving betreffende voedselveiligheid.

Psychosociale aspecten

Stress, burn-out en conflicten op het werk zijn al te vaak het gevolg van psychosociale ongemakken. Het is voor u als werkgever dan ook van het grootste belang om de mentale gezondheid van uw werknemers te optimaliseren. Samen met u kijken we hoe u ervoor kan zorgen dat plezier op het werk vergroot, afwezigheid beperkt blijft en mensen langer aan de slag kunnen blijven.

P psychosociale ongemakken hebben verschillende oorzaken: te veel werk, te weinig werk, werk dat onder de capaciteiten van uw werknemer ligt, collega's die niet met elkaar kunnen opschieten, regels en afspraken die niet duidelijk zijn... Net als machines net vóór een ernstige mechanische storing eigenaardige geluiden gaan produceren, sturen mensen vaak signalen uit wanneer ze zich niet goed voelen binnen uw organisatie. Als werkgever hebt u er alle belang bij om deze signalen tijdig op te vangen en er iets mee te doen. Mensura vertelt u graag hoe u dit doet en koppelt er voor elk geval de gepaste maatregelen aan vast.

OPLOSSING

Een gezonde geest in een gezond lichaam. Hou uw organisatie fit op elk gebied.

de tafel zitten en kijken naar de actuele situatie en de gewenste situatie. Hoe wordt het werk verdeeld? Wat zijn de omgangsvormen binnen de organisatie? Hoeveel werk moet iemand verzetten? Enkel een goed overleg met de nadruk op de haalbaarheid van elke maatregel kan tot succes leiden.

> De risico's opsporen

Ook op het terrein van psychosociale belasting kunt u de risico's opsporen lang voordat de symptomen zichtbaar zijn. Hiervoor worden enquêtes afgenomen bij werknemers of gestructureerde vragenlijsten ingevuld in werkgroepen om zo eventuele problematieken boven water te krijgen.

> Maatregelen voorstellen

Net zoals in de andere domeinen is overleg tussen uw organisatie en onze experts de enige weg naar duurzame maatregelen. We gaan samen met u rond

> Informeren en opleiden

Wijzigingen die in een organisatie aangebracht worden zijn altijd onderhevig aan weerstand, ook al worden ze met de beste bedoelingen genomen. Werknemers informeren is onmisbaar om een draagvlak te creëren en de aanpassingen een kans op succes te geven. Daarnaast is het ook van belang om mensen zelfredzaam te maken. Wat kunnen ze zelf doen om stress te herkennen en te voorkomen? Om conflicten te vermijden? Om alcohol- en drugsmisbruik te herkennen en er iets aan te doen?

Hou uw werknemers ook mentaal fit en kies tijdig de juiste oplossingen hiervoor.

1 ONGEWENST GEDRAG OP HET WERK

1.1 Ondersteuning beheer ongewenst gedrag

Ongewenst gedrag is één van de moeilijkst te bestrijden psychosociale problemen op de werkvloer. Mensura helpt u bij het implementeren van een psychosociaal welzijnsbeleid, het behandelen van klachten en het voorstellen van preventie-maatregelen.

1.2 Risicoanalyse psychosociale aspecten

Bij een risicoanalyse gaan we de verschillende elementen in kaart brengen die verband houden met het psychosociaal welzijn op het werk (arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen, arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden). We identificeren zowel de sterke punten als de knelpunten aan de hand van verschillende methodieken (participatieve aanpak of vragenlijst methode) zodat u een totaalbeeld krijgt van de psychosociale situatie in uw organisatie en op basis van onze concrete adviezen deze verder kan optimaliseren.

1.3 Opleiding respect op het werk

In deze opleiding die gericht is naar zowel werknemers als werkgevers gaan we de deelnemers informeren over de verschillende vormen van ongewenst gedrag op het werk en de gevolgen ervan. Op interactieve wijze gaan we kijken naar manieren om grenzen te stellen in relaties op het werk en op een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

1.4 Opleiding en ondersteuning vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersonen fungeren als eerste aanspreekpunt voor meldingen van pesterijen, agressie en ongewenste seksuele intimiteiten op het werk. Om ervoor te zorgen dat zij deze rol goed kunnen opnemen, zorgen wij er niet alleen voor dat de vertrouwenspersonen goed opgeleid worden (door hen een basisopleiding en bijscholingen aan te bieden), maar ondersteunen wij hen ook psychologisch, praktisch en juridisch.

1.5 Bemiddeling

Bij een bemiddeling trachten we een conflictsituatie op het werk onschadelijk te maken. De psychosociale preventieadviseur zal trachten te begrijpen wat de conflictsituatie in de hand heeft gewerkt om vervolgens met de partijen in het bemiddelingsgesprek te komen tot wederzijds begrip en constructieve samenwerkingsafspraken.

1.6 Teambegeleiding

Bij een teambegeleiding staat het verbeteren van de onderlinge verstandhouding en samenwerking centraal. De psychosociale preventieadviseur zal met zijn interventies ervoor zorgen dat de teamleden zich bewust worden van de verstoorde gedragspatronen en het effect hiervan op anderen. Het eindresultaat is net als bij een bemiddeling het komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken.

2 ALCOHOL EN DRUGS

2.1 Ondersteuning uitwerking alcohol- en drugsbeleid

Eenzijds ondersteunen we bedrijven door samen te kijken welke regels en procedures relevant kunnen zijn, welk beleid men wil voeren op dit vlak,... Anderzijds voorzien wij ook in begeleiding van werknemers met een vermeend alcoholprobleem. Aan de hand van individuele gesprekken trachten wij de bereidheid, om zelfstandig het probleem aan te pakken, bij de werknemer te verhogen. Bij een zwaardere problematiek bestaat onze taak erin mensen correct door te verwijzen.

2.2 Opleidingen alcohol en drugs

We voorzien hier opleidingen voor zowel werknemers als leidinggevend. Voor de werknemers ligt de nadruk vooral op het sensibiliseren en kan er eventueel worden toegelicht wat de regels en procedures zijn in verband met alcohol en drugs op de werkvloer. Voor leidinggevend gaan we eveneens sensibiliserend werken, maar wordt er dieper ingegaan op de specifieke rol die een leidinggevende kan spelen bij het disfunctioneren van medewerkers met een potentieel alcohol- of drugsprobleem.

3 VERZUIM

3.1 Ondersteuning uitwerking verzuimbeleid

De ondersteuning bestaat erin samen met de organisatie de problematiek in kaart te brengen, een draagvlak te creëren rond een gemeenschappelijke visie en initiatieven uit te werken (preventief, curatief en drempelverhogend). We stellen hier steeds voor om een werkgroep op te richten die bestaat uit mensen van de hiërarchische lijn, HR, werknemers,... dit om meerdere invalhoeken te integreren.

3.2 Opleiding omgaan met verzuim voor leidinggevend

Leidinggevend hebben een belangrijke rol in de aanpak van ziekteverzuim. Aan de hand van interactieve sessies stellen wij leidinggevend in staat het gesprek met de medewerker aan te gaan en op die manier zijn of haar ziekteverzuim te doen dalen.

4 AGRESSIE

4.1 Ondersteuning uitwerking agressiebeleid

Net als bij verzuim bestaat onze ondersteuning erin samen met de organisatie de problematiek in kaart te brengen, een draagvlak te creëren rond een gemeenschappelijke visie en initiatieven uit te werken om agressie te voorkomen of te beperken.

4.2 Opleiding omgaan met agressie

In deze interactieve opleiding gaan we werknemers in staat stellen op een adequate manier om te gaan met incidenten van agressie. We oefenen situaties in die zich kunnen voordoen in de reële arbeidssituatie van de deelnemers.

5 TRAUMA

5.1 Ondersteuning uitwerking traumabeleid

Samen met de organisatie gaan we kijken welke traumatische gebeurtenissen zich kunnen voordoen of zich al hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we kijken welke initiatieven kunnen worden uitgewerkt binnen de organisatie om traumatische gebeurtenissen enerzijds te voorkomen en anderzijds hoe er mee om te gaan als ze zich voordoen.

5.2 Ondersteuning bij traumatische gebeurtenissen (CID)

Via een permanentieregeling kunnen organisaties op ons beroep doen om opvang te bieden aan slachtoffers van een traumatische gebeurtenis. Onze psychologen zullen ervoor zorgen dat de emotionele impact van de gebeurtenissen wordt beperkt door opvolggesprekken of door een adequate doorverwijzing te voorzien.

5.3 Opleiding omgaan met traumatische gebeurtenissen voor leidinggevend

In deze opleiding gaan we leidinggevend enerzijds sensibiliseren over de impact van traumatische gebeurtenissen en anderzijds handvaten aanreiken om op een adequate manier om te gaan met traumatische gebeurtenissen en dit zowel op praktisch als intermenselijk vlak.

5.4 Opleiding en ondersteuning zorgcollega's

Indien er binnen organisaties een verhoogd risico bestaat op traumatische gebeurtenissen is het zinvol om zorgcollega's aan te stellen. Deze zullen niet alleen meewerken aan het preventief voorkomen of terugdringen van traumatische gebeurtenissen, maar zullen ook snel en efficiënt ondersteuning kunnen bieden bij een traumatische gebeurtenis. Onze psychosociale preventieadviseurs kunnen deze zorgcollega's de nodige theoretische en praktische handvaten aanreiken alsook ondersteunen bij de uitvoering van hun rol.

---

6 STRESS

6.1 Ondersteuning aan de hand van een geïntegreerde stressaanpak

Aangezien stress aanwezig is in elke organisatie maar zich niet noodzakelijk op dezelfde manier manifesteert, hebben wij een totaalaanpak van stress ontwikkeld die zowel oog heeft voor het voorkomen, beheersen en herstellen van stress als rekening houdt met organisationele, groeps- en individuele aspecten. Deze geïntegreerde stressaanpak kenmerkt zich door steeds te starten met een doorlichting van uw organisatie op vlak van stress om vervolgens oplossingen aan te bieden die aansluiten bij uw organisatienoden op vlak van stressbeheersing. Deze oplossingen kan u terugvinden onder de verschillende modules.

6.2 Modules geïntegreerde stressaanpak

In functie van de organisatiebehoeften kunnen een aantal modules worden voorgesteld waaronder teambegeleiding (om de cohesie te herstellen of te versterken), workshops veerkracht verhogen (om werknemers weerbaarder te maken tegen stress), workshops stress sensibilisering voor leidinggevendenden (handvaten aanreiken om stressproblematieken bij werknemers aan te pakken), workshops rond communicatie en time management (bewustwording belang assertiviteit en prioriteiten stellen), stress permanentie (in-company aanwezigheid psycholoog om werknemers die met stress kampen op een laagdrempelige manier te coachen) en individuele begeleiding of coaching (bij burnout of specifieke coaching noden).

---

7 VERVANGING EN / OF ASSISTENTIE INTERNE PREVENTIEADVISEUR (PSYCHOSOCIALE ASPECTEN)

7.1 Mensura voorziet bijstand, professionele begeleiding en opleiding voor uw interne preventieadviseur op vlak van psychosociale aspecten. Ook verzekeren wij de continuïteit van uw psychosociaal preventiebeleid bij afwezigheden of vacatures.

---

8 INDIVIDUELE COACHING

8.1 Indien een werknemer een specifieke vaardigheid (communicatie, assertiviteit,...) wenst aan te leren of verfijnen, kan een individueel coaching traject worden opgestart dat vertrekt uit 1 (of maximaal) concrete doelstelling(en) en aan de hand van oefeningen wordt gerealiseerd en geëvalueerd.

Externe opleidingen

Als expert in risicobeheersing denkt Mensura uiteraard aan langetermijnwerk en duurzame oplossingen. Daarom bieden wij ook verschillende opleidingen aan. Door onze knowhow en filosofie te delen met uw personeel, blijft uw bedrijf steeds gezond - ook zonder verdere begeleiding van Mensura.

Naast projectmatige opleidingen verzorgt Mensura ook nog een aantal opleidingen die open staan voor meerdere bedrijven.

Ons aanbod

> Basisopleiding preventieadviseur

Uw interne preventieadviseur werkt aan het welzijn binnen uw bedrijf. Hij of zij moet de algemene wetgeving naar uw bedrijfsomgeving vertalen. Het is de motor van uw welzijnsbeleid, de persoon die de anderen aanzet tot een kritische blik en het nemen van preventiemaatregelen.

Dit vraagt om iemand die de wetgeving kent en die over een aantal basiscompetenties beschikt om risico's op te sporen en maatregelen voor te stellen. In onze basisopleiding preventieadviseur wordt deze kennis aangereikt en dergelijke competenties aangescherpt.

> Basisopleiding vertrouwenspersoon

Als bedrijf kan u ervoor kiezen om naast de (externe) preventieadviseur ook een interne vertrouwenspersoon aan te stellen voor psychosociale aspecten. De voordelen van dergelijke interne opvang zijn legio. Een interne persoon zal de bedrijfscultuur beter kennen en een aantal zaken beter kunnen plaatsen. En voor veel mensen is de stap zetten naar een collega die ze vertrouwen kleiner en bovendien sneller gezet.

Cruciaal is uiteraard dat de vertrouwenspersonen voldoende gevormd zijn. In onze basisopleiding komt alles aan bod: de wetgeving wordt toegelicht, ze leren het belang van een neutrale basishouding, het nut van rollenspelen, hoe afstand te bewaren bij zware emotionele problemen...

> Opleiding hulpverlener

Afhankelijk van de aard van uw bedrijf moet u over één of meerdere hulpverleners beschikken. Deze medewerkers moeten een opleiding krijgen die bij wet is vastgelegd en gegeven door erkende lesgevers, zoals deze van Mensura.

De opleiding is deels theoretisch maar daarnaast ook sterk praktijkgericht. Op het ogenblik dat iemand zich verwondt, moet de hulpverlener paraat staan om onmiddellijk in te grijpen. Hier wordt tijdens de opleiding sterk op getraind. Om het realiteitsgehalte te verhogen, werken wij met simulanten die allerlei verwondingen en aandoeningen levensecht naspelen.

> Opfriscursussen

Voor al deze opleidingen worden ook opfriscursussen georganiseerd. Dit is verplicht voor nijverheidshelpers en sterk aanbevolen voor de overige twee opleidingen. De wetgeving en inzichten op vlak van welzijn veranderen immers voortdurend. Regelmatig uw kennis bijschaven is dan ook noodzakelijk.

> Andere

Naast deze opleidingen organiseert Mensura nog tal van andere opleidingen en seminaries. U vindt een compleet overzicht op de volgende pagina's.

Verhoog de competenties van uw werknemers met ons aanbod aan theoretische én praktijkgerichte opleidingen.

1 OPLEIDING: PREVENTIEADVISEUR

De preventieadviseur is op de hoogte van alle wettelijke verplichtingen op het gebied van welzijn en veiligheid op het werk. Hij of zij stelt bovendien jaarlijks het globaal preventieplan op en maakt het beleid van uw bedrijf 'gezond'. Mensura organiseert ook praktische workshops waar preventieadviseurs hun expertise kunnen delen met collega's.

2 OPLEIDING: HULPVERLENERS

Beter voorkomen dan genezen. Maar wanneer het toch ergens fout loopt, zorgen de hulpverleners met hun EHBO-kennis ervoor dat een klein arbeidsongeval of gezondheidsprobleem geen grote gevolgen heeft in uw bedrijf.

3 OPLEIDING: VERTROUWENSPERSOON

In deze opleiding leert de vertrouwenspersoon meldingen van pesten op het werk en ongewenste seksuele intimiteiten juist aan te pakken: psychologisch, praktisch en juridisch. In de bijscholing wordt de kennis van de vertrouwenspersonen opgefrist en bijgespijkerd, en kunnen de deelnemers hun technieken nog verbeteren aan de hand van praktische oefeningen.

4 OPLEIDING: ALCOHOL- & DRUGSBELEID

De cursisten krijgen een zicht op de algemene problematiek van alcohol en drugs en leren hoe ze een effectief preventiebeleid kunnen uitbouwen binnen uw bedrijf. Voor leidinggevenden is er een aparte module waar ingegaan wordt op de specifieke rol die een leidinggevende kan opnemen bij het disfunctioneren van medewerkers met een potentieel alcohol of drugsprobleem.

5 OPLEIDING: MACHINEVEILIGHEID

De wetgeving inzake machineveiligheid is onlangs gewijzigd. Tijdens deze cursus wordt de kennis van uw preventieadviseur (of aankoper) opgefrist en bijgewerkt.

6 BASISOPLEIDING: WELZIJN OP HET WERK VOOR LEIDINGGEVENDEN

Tijdens deze opleiding worden de taken en plichten van de leidinggevenden inzake welzijn op het werk besproken. Hierbij bekijken we vooral de praktische kant zodat de vorming een effectieve meerwaarde betekent voor de onderneming. Preventie van ongevallen en incidenten staan hierbij centraal. Daarnaast komen ook communicatie en cultuur ruim aan bod.

7 OPLEIDING: BRANDPREVENTIE EN -BESTRIJDING

In deze opleiding leren de cursisten de basisprincipes van brandpreventie en -bestrijding: van het voorkomen van brandgevaarlijke situaties tot snel en doeltreffend optreden bij een beginnende brand met behulp van kleine brandblusmiddelen. Daarnaast wordt ook besproken hoe een evacuatieprocedure en -oefening wordt opgesteld en georganiseerd. De theorie wordt beperkt tot de essentie en praktijkoefeningen komen ruim aan bod.

8 OPLEIDING: BEDRIJFSHULPVERLENING

In kleinere organisaties worden de verantwoordelijkheden inzake eerstehulpverlening (EHBO) en brandpreventie doorgaans toevertrouwd aan één medewerker. Hij of zij moet hiervoor de nodige kennis bezitten. Dankzij onze opleiding bedrijfshulpverlening steekt uw medewerker op één dag de nodige kennis op van beide domeinen zodat hij of zij in staat is gepaste maatregelen te nemen zowel bij een ongeval als bij een beginnende brand.

9 OPLEIDING ASSERTIEVE COMMUNICATIE

Tijdens deze workshop leert men op een meer daadkrachtige, respectvolle en professionele manier te communiceren op het werk, waarbij men enerzijds leert opkomen voor zichzelf en anderzijds de belangen van anderen niet uit het oog verliest. Er worden concrete tips en tricks aangeboden om de toepassing in de praktijk te bevorderen.

10 OPLEIDING VERPLICHT WERKGELEGENHEIDSPAN OUDERE WERKNEMERS

Alle ondernemingen die meer dan 20 werknemers tewerkstellen zijn verplicht een 'werkgelegenheidsplan oudere werknemers' op te stellen. Mensura organiseert een interactieve 'opleiding verplicht werkgelegenheidsplan' die zich richt tot interne preventieadviseurs en HR-medewerkers. Deelnemers maken tijdens deze opleiding een beleidsplan op voor hun bedrijf.

Als bedrijfsleider wordt u geconfronteerd met allerlei milieuvorschriften. Omdat u uw tijd liever in andere zaken investeert, helpen onze specialisten u graag om volledig in orde te zijn met de milieuwetgeving en de bijbehorende administratie. We bieden u bovendien een manier om al deze ‘beperkingen’ om te buigen naar een financieel voordeel.

Uw bedrijf wordt bij de uitvoering van haar activiteiten geconfronteerd met een brede waaier aan milieuplichtingen. De evolutie van de milieuwetgeving staat bovendien niet stil. Al deze veranderingen op de voet volgen –en dus 100% in orde zijn met uw bedrijfsvoering- is praktisch onmogelijk. Mensura beschikt over een team van multidisciplinaire deskundigen met jarenlange ervaring en expertise die u op professionele wijze ondersteunen in uw zoektocht naar oplossingen en antwoorden.

OPLOSSING

Steeds in orde met de milieuwetgeving en steeds voor op de concurrentie.

> Milieuzorgsystemen

Wilt u de verplichtingen die u toch na moet komen, ombuigen tot een voordeel voor uw bedrijf, dan is het tijd om een milieuzorgsysteem op te zetten. Dergelijk systeem gaat niet alleen na of u aan alle verplichtingen voldoet, het gaat ook op zoek naar mogelijkheden voor minder energie-, papier- of waterverbruik.

> Wettelijke verplichtingen nakomen

Hebt u uw handen hieraan vol, dan kunnen onze milieuspecialisten u helpen. Een vergunning aanvragen, aangiftes doen bij de overheid, een bodemsaneringsproject op het getouw zetten... ze doen het dagelijks én bijzonder efficiënt.

> Informeren en opleiden

Informatie en opleiding zijn noodzakelijk bij de introductie van een milieuzorgsysteem. Uw medewerkers zullen immers nieuwe procedures en voorschriften moeten toepassen. Het hoe en waarom verklaren en de voordelen voor hen en het bedrijf duidelijk maken, zullen bijdragen tot het succes van het project.

Groei op een groene manier met de knowhow van Mensura.

1 MILIEUAUDIT

Mensura stelt een document op waarin de milieuverplichtingen, eventuele tekortkomingen en mogelijke preventieve en corrigerende maatregelen worden opgenomen. Dit alles gebeurt op maat van uw bedrijf.

2 MILIEUCOÖRDINATOR

De wettelijke vastgelegde taken van een milieucoördinator worden snel en accuraat uitgevoerd door onze erkende milieucoördinatoren.

3 MILIEUABONNEMENT

Als uw bedrijf niet verplicht is om een milieucoördinator aan te stellen, kunt u de hulp inroepen van een milieudeskundige van Mensura. Zo blijft u op de hoogte van alle wettelijke milieuverplichtingen en krijgt u milieud advies op maat van uw bedrijf. Wij kunnen voor u kennisgevingsdossiers en erkenningsdossiers (zowel voor het Vlaams, Brussels Hoofdstedelijk als voor het Waals Gewest) samenstellen en eventueel bijstand verlenen in juridische geschillen.

4 MILIEUVERGUNNINGSAANVRAAG

Het departement Milieu van Mensura helpt u met het opstellen en indienen van uw aanvraagdossier voor een milieuvergunning.

5 IMPLEMENTATIE VAN EEN MILIEUZORGSYSTEEM OVEREENKOMSTIG ISO 14001: 2004

Mensura begeleidt u tijdens de implementatie - en desgewenst ook tijdens de certificatie - van een milieuzorgsysteem volgens de ISO 14001:2004 norm.

6 ADVIESVERLENING BODEM

Onze deskundige volgt de bodemdossiers van uw bedrijf actief op. In een auditverslag worden alle verplichtingen, eventuele knelpunten en voorgestelde maatregelen opgesomd. Dit verslag kan gebruikt worden als uitgangspunt voor een actieplan.

Wat als het toch misgaat?

Zelfs als u in alle domeinen de nodige preventiemaatregelen neemt, kunt u nooit elk risico volledig uitsluiten. Daarom doet u voor een doeltreffende risicobeperking en preventie maar beter een beroep op echte specialisten zoals de medewerkers van Mensura Risicobeheersing.

OPLOSSING

Snel uit de nood met gerichte hulp.

> Return to work

Het gebeurt steeds vaker: een medewerker blijft langdurig afwezig omwille van een overbelastingsletsel, burnout of een arbeidsongeval. Zijn of haar terugkeer naar de werksituatie kan niet zomaar. Nu de arbeidsmarkt steeds kleiner wordt, groeit de vraag naar het herintegreren van medewerkers met een beperking. Return to work vereenvoudigt dit proces. Een optimale herintegratie start best lang op voorhand en steunt op de bevindingen van een multidisciplinair team dat de werkposten analyseert en de belasting van elke werkpost bepaalt.

> Arbeidsongevallen

Na een arbeidsongeval zullen de medewerkers van

veiligheid het ongeval onderzoeken, de oorzaken opsporen en maatregelen voorstellen. Zij maken het verslag op dat u aan de inspectiediensten moet afleveren en staan u bij met raad en daad in de communicatie met deze diensten. Bij zeer ernstige arbeidsongevallen kunnen ook onze psychologen hun steentje bijdragen. In dit geval zullen de collega's van het slachtoffer wellicht nood hebben aan psychologische ondersteuning bij hun verwerkingsproces.

> Traumatische gebeurtenissen

Uw werknemers kunnen het slachtoffer zijn van allerhande traumatische gebeurtenissen: arbeidsongevallen, overvallen, carjacking, rampen... In veel gevallen zullen ze dit zelf kunnen plaatsen en verwerken. Soms lukt dit niet. Herkennen wanneer iemand hierbij hulp nodig heeft, is uitermate belangrijk. De gevolgen van een posttraumatisch stressyndroom kunnen leiden tot langdurige afwezigheid. Tijdig professionele hulp bieden, kan dit voorkomen.

Opgetekend

OPGETEKEND

“**E**en niet te onderschatten voordeel van de ergonomiedoorlichting was dat alle mensen die de taken uitvoeren, betrokken waren in dit proces en inspraak hadden bij de analyse. Dit leverde nieuwe inzichten op over hoe een taak of handeling nóg kon verbeterd worden.

Het resultaat was een lijst van 71 verbeteringspunten in het magazijn. Sommige van deze punten zijn niet evident om uit te voeren, maar andere die niet veel tijd en geld in beslag namen, zijn reeds uitgevoerd. Deze 'quickwins' dragen nu al bij tot een ergonomische verbetering van de werkpost, met vaak een verbluffende efficiëntietoename als gevolg.”

Ludo Nagels

IT-verantwoordelijke – Preventieadviseur
Toyota Material Handling Europe division Antwerp

Productmatrix

Voor elk welzijnsdomein heeft Mensura Risicobeheersing afdoende preventieoplossingen. En mocht het toch misgaan - risico's kunnen nooit voor 100% uitgesloten worden - dan zullen we u met raad en daad bijstaan.

01 Arbeidsveiligheid // pagina 04-07

ARBEIDSONGEVAL

Onderzoek arbeidsongeval

RISICOANALYSES

Brandpreventie (light/medium/full)
Explosieve atmosferen
Indienststelling arbeidsmiddelen
Risicoanalyse veiligheid (arbeidsmiddelen, taakanalyse, werkplaatsen, ...)
Ondersteuning machineontwerp

ONDERSTEUNING PREVENTIEBELEID

Opstellen globaal Plan – Jaaractieplan
VCA
Vervanging en assistentie Interne Preventieadviseur

OPLEIDING

Opleiding machineveiligheid (nieuwe richtlijn)

MAAR DOEK ...

Legionella

02 Ergonomie // pagina 08-11

ERGONOMISCH ADVIES

Oplossingsgericht advies
Advies inrichting kantoren
Advies software ergonomie (usability testing)
Individueel advies beeldschermwerk

ERGONOMISCHE RISICOANALYSE

OPLEIDINGEN

Opleiding: beeldschermwerk
Opleiding: beeldschermwerk met advies
Opleiding: tillen van lasten en houdingsbelasting
Opleiding: verplaatsingstechnieken basis (verzorgingssector)
Opleiding: verplaatsingstechnieken voor 'Train the trainer' (verzorgingssector)

03 Industriële hygiëne & toxicologie // pagina 12-17

RISICOANALYSES

Risicoanalyse chemische agentia
Risicoanalyse elektromagnetische straling
Risicoanalyse kunstmatige optische straling

METINGEN

Geluidsmetingen
Lichtmetingen
Trillingsmetingen
Microbiologische metingen
Meting van chemische agentia
Klimaatstudie
Asbestinventarisatie

ADVIESVERLENING

Advies
HACCP verbouwadvies
Opstellen veiligheidsinstructiekaart

OPLEIDINGEN

Opleiding: geluid
Opleiding: chemisch risico
Opleiding: arbeidshygiëne voor poetspersoneel
Opleiding: omgaan met asbesthoudende materialen
Opleiding: HACCP voedselveiligheid en hygiëne in de keuken

04 Psychosociale aspecten // pagina 18-24

ONGEWENST GEDRAG OP HET WERK

Ondersteuning beheer ongewenst gedrag
Risicoanalyse psychosociale aspecten
Opleiding respect op het werk
Opleiding en ondersteuning vertrouwenspersonen
Bemiddeling
Teambegeleiding

ALCOHOL EN DRUGS

Ondersteuning uitwerking alcohol- en drugsbeleid
Opleidingen alcohol en drugs

VERZUIM

Ondersteuning uitwerking verzuimbeleid
Opleiding omgaan met verzuim voor leidinggevenden

AGRESSIE

Ondersteuning uitwerking agressiebeleid
Opleiding omgaan met agressie

TRAUMA

Ondersteuning uitwerking traumabeleid
Ondersteuning bij traumatische gebeurtenissen (CID)
Opleiding omgaan met traumatische gebeurtenissen voor leidinggevenden
Opleiding en ondersteuning zorgcollega's

STRESS

Ondersteuning aan de hand van een geïntegreerde stressaanpak
Modules geïntegreerde stressaanpak

VERVANGING EN/OF ASSISTENTIE INTERNE PREVENTIEADVISEUR

(PSYCHOSOCIALE ASPECTEN)

INDIVIDUELE COACHING

05 Externe opleidingen // pagina 26-29

OPLEIDING: PREVENTIEADVISEUR

OPLEIDING: HULPVERLENERS

OPLEIDING: VERTROUWENSPERSOON

OPLEIDING: ALCOHOL- & DRUGSBELEID

OPLEIDING: MACHINEVEILIGHEID

BASISOPLEIDING: WELZIJN OP HET WERK VOOR LEIDINGGEVENDEN

OPLEIDING: BRANDPREVENTIE EN -BESTRIJDING

OPLEIDING: BEDRIJFSHULPVERLENING

OPLEIDING: ASSERTIEVE COMMUNICATIE

OPLEIDING: VERPLICHT WERKGELEGENHEIDSPAN OUDERE WERKNEMERS

06 Milieu // pagina 30-33

MILIEUAUDIT

MILIEUCOÖRDINATOR

MILIEUABONNEMENT

MILIEUVERGUNNINGSAANVRAAG

IMPLEMENTATIE VAN EEN MILIEUZORGSYSTEEM OVEREENKOMSTIG
ISO 14001: 2004

ADVIESVERLENING BODEM

Productmatrix

< open vouwen <

**Regio Brussel
en Vlaams-Brabant
(maatschappelijke zetel)**
Gaucheretstraat 88/90
1030 Brussel
T +32 2 549 70 85
F +32 2 223 52 50
E brussel@mensura.be

Regio Antwerpen
Italiëlei 2
2000 Antwerpen
T +32 3 201 55 29
F +32 3 220 08 30
E antwerpen@mensura.be

Regio Limburg
Taxandria Center
G. Roppesingel 25
3500 Hasselt
T +32 11 26 49 10
F +32 11 23 09 88
E limburg@mensura.be

**Regio Oost-
en West-Vlaanderen**
Tramstraat 59
9052 Zwijnaarde
T +32 09 244 45 90
F +32 09 244 45 80
E gent@mensura.be

**Regio Wallonië
(incl. Waals-Brabant)**
Rue des Alliés 1
6800 Libramont
T +32 61 27 57 57
F +32 61 22 56 68
E wallonie@mensura.be

Aéropole de Gosselies
Rue Antoine de Saint-Exupéry 8
6041 Gosselies
T +32 71 73 34 00
F +32 71 73 34 15
E charleroi@mensura.be

Voor alle inlichtingen
E info.edpb@mensura.be
T +32 2 549 71 00

www.mensura.be

